התרנגול, הנר והחמור (כל לטובה)

דף עבודה בעקבות רבי עקיבא

שם: _____ כיתה: _____

המעשה — הסיפור המלא

פְּתִיחָה: דֶּרֶךְ אֲרֻכָּה מְלֵאַת אָבָק

יְלָדִים, נָסוּ לְדַמְיֵן שֶׁאַתֶּם הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ עָפָר אֲרֻכָּה מְאֹד. אָבָק מְכַסֶּה אֶת הַנַּעֲלַיִם שֶׁלָּכֶם, הַשֶּׁמֶשׁ שׁוֹקַעַת לְאַט לְאַט צְבוּעָה בְּצֶבַע כָּתֹם-אָדֹם, וְרוּחַ קָרָה שֶׁל עֶרֶב מַתְחִילָה לְנַשֵּׁב וּלְצַמְרֵר אֶת הָעוֹר. הָרַגְלַיִם כּוֹאֲבוֹת וַעֲיֵפוֹת, וְהַבֶּטֶן קְצָת מְקַרְקֶרֶת.

כָּךְ בְּדִיּוּק צָעַד הַתַּנָּא הַקָּדוֹשׁ וְהַגָּדוֹל, רַבִּי עֲקִיבָא .

הוּא הָיָה בְּדַרְכּוֹ מֵעִיר אַחַת לְעִיר אַחֶרֶת, כְּדֵי לְלַמֵּד תּוֹרָה לְעַם יִשְׂרָאֵל. לְרַבִּי עֲקִיבָא לֹא הָיְתָה מְכוֹנִית, לֹא מִזְוָדָה גְּדוֹלָה שֶׁעוֹלָה לַמָּטוֹס, וַאֲפִלּוּ לֹא מַחֲנֵה אֹהָלִים נוֹחַ.

הָיוּ לוֹ רַק שְׁלוֹשָׁה "חֲבֵרִים" שֶׁלִּוּוּ אוֹתוֹ בַּמַּסָּע הֶעָיֵף:

הָרִאשׁוֹן הָיָה חֲמוֹר חָזָק וְאָפֹר, שֶׁעָזַר לָרֶב לִרְכֹּב כְּשֶׁהָרַגְלַיִם כָּאֲבוּ וְנָשָׂא אֶת מְעַט הַחֲפָצִים.

הַשֵּׁנִי הָיָה תַּרְנְגוֹל אָדוֹם-כַּרְבֻּלֶת, שֶׁתַּפְקִידוֹ הָיָה מְאֹד חָשׁוּב: לְשַׁמֵּשׁ שָׁעוֹן מְעוֹרֵר! מִדֵּי בֹּקֶר, מֻקְדָּם מְאֹד, כְּשֶׁעוֹד חָשׁוּךְ, הָיָה הַתַּרְנְגוֹל קוֹרֵא 'קוּ-קוּ-רִיקוּ' חָזָק, כְּדֵי שֶׁרַבִּי עֲקִיבָא יָקוּם בְּזְרִיזוּת לִלְמוּד הַתּוֹרָה וְלִתְפִלַּת וָתִיקִין.

וְהַשְּׁלִישִׁי? הַשְּׁלִישִׁי הָיָה נֵר קָטָן עָשׂוּי מִשַּׁעֲוָה וּפְתִילָה. בְּשָׁבִיל מָה צָרִיךְ נֵר? כְּדֵי שֶׁכַּאֲשֶׁר יוֹרֵד הַלַּיְלָה הַחֲשֵׁכָה, רַבִּי עֲקִיבָא לֹא יְבַטֵּל אֲפִלּוּ דַּקָּה אַחַת שֶׁל נַחַת מִלִּמּוּד הַתּוֹרָה מִתּוֹךְ סְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים.

הַדְּלָתוֹת הַנִּטְרָקוֹת

הַחֹשֶׁךְ יָרַד, וְהַשָּׁמַיִם נִצְבְּעוּ בְּשֶׁחֹר עָמֹק. קוֹלוֹת שֶׁל חַנִּים מְיַלְּלִים נִשְׁמְעוּ מִן הַיַּעַר, וְהַקֹּר עָשָׂה צְמַרְמֹרֶת בַּגּוּף. מֻרְחוֹק דָּלְקוּ אוֹרוֹת צְהֻבִּים שֶׁל בָּתִּים קְטַנִּים. זֶה הָיָה כְּפָר עַתִּיק שֶׁעָמַד עַל אֵם הַדֶּרֶךְ.

רַבִּי עֲקִיבָא שָׂמַח: "הִנֵּה, מָקוֹם שֶׁבּוֹ אוּכַל לָנוּחַ הַלַּיְלָה בְּחֹם וּבְבִטָּחוֹן!". הוּא הִתְקָרֵב לַדֶּלֶת הָרִאשׁוֹנָה שֶׁמָּצָא, וְדָפַק בַּעֲדִינוּת: טוּק, טוּק, טוּק...

הַדֶּלֶת נִפְתְּחָה לְאִטָּהּ. רֹאשׁוֹ שֶׁל אִישׁ עֲרָבִי הֵצִיץ מִבִּפְנִים.

"שָׁלוֹם עָלֶיךָ," אָמַר הַתַּנָּא מֵאִיר הַפָּנִים, "הַאִם תַּסְכִּים לְאָרֵחַ אוֹתִי רַק לְלַיְלָה אֶחָד? יֵשׁ לִי עִמִּי תַּרְנְגוֹל וַחֲמוֹר...".

הָאִישׁ אֲפִלּוּ לֹא עָנָה. הוּא הִבִּיט בַּזָּקֵן, עִקֵּם אֶת פַּרְצוּפוֹ וְ... טָרַאח! סָגַר אֶת הַדֶּלֶת בְּחָזְקָה!

רַבִּי עֲקִיבָא לֹא אִבֵּד תִּקְוָה. הוּא פָּסַע לַבַּיִת הַבָּא. וְדָפַק שׁוּב. "אֶפְשָׁר בְּבַקָּשָׁה מָקוֹם לִישׁוֹן?" מֵהַחַלּוֹן הֵצִיצוּ אֲנָשִׁים, אַךְ אִישׁ לֹא פָּתַח לוֹ אֶת הַדֶּלֶת. בְּאוֹתָם יָמִים, הָרוֹמָאִים חִפְּשׂוּ יְהוּדִים שֶׁלּוֹמְדִים תּוֹרָה, וְכַנִּרְאֶה תּוֹשָׁבֵי הַכְּפָר פָּחֲדוּ לְהַכְנִיס זָרִים לְבֵיתָם, וְהָיוּ שֶׁפְּשׁוּט הָיוּ רְעִים וְקַמְצָנִים וְלֹא רָצוּ לַעֲשׂוֹת חֶסֶד שֶׁל הַכְנָסַת אוֹרְחִים.

אִישׁ רָגִיל, אִם הָיוּ מְגָרְשִׁים אוֹתוֹ בַּלַּיְלָה הַקַּר כָּךְ לָרְחוֹב, הָיָה מַתְחִיל לִכְעֹס, לִבְכּוֹת אוֹ לְהִתְלוֹנֵן: "לָמָּה זֶה מַגִּיעַ לִי? אֲנִי רַב צַדִּיק! כָּכָה מִתְנַהֲגִים לְאוֹרְחִים?!".

אֲבָל רַבִּי עֲקִיבָא? הַלֵּב שֶׁלּוֹ הָיָה מָלֵא בְּאַהֲבַת ה'. הוּא יָצָא מֵהַכְּפָר, הִבִּיט לַשָּׁמַיִם הַשְּׁחוֹרִים, עָצַם עֵינַיִם, וְאָמַר בְּקוֹל שָׁקֵט וּבוֹטֵחַ אֶת מִשְׁפַּט הַקֶּסֶם: "כָּל מָה שֶׁעוֹשֶׂה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא – הַכֹּל לְטוֹבָה הוּא עוֹשֶׂה!" . מָה שֶׁה' גָּזַר, הֲכִי מֻשְׁלָם עָבוּרִי! וְעִם הָאֱמוּנָה הַזּוֹ בַּלֵּב, הוּא חִזֵּק וְהִמְשִׁיךְ לָלֶכֶת לְכִוּוּן הַיַּעַר הֶעָבֹת, שֶׁעֵצָיו גְּבוֹהִים וּמַפְחִידִים בַּחֲשֵׁכָה.

אִבְדַן הָאֹר, הַשָּׁעוֹן וְהָרֶכֶב

רַבִּי עֲקִיבָא מָצָא עֵץ זַיִת גָּדוֹל עִם רֵיחַ נִפְלָא שֶׁל אֲדָמָה לַחָה, קָשַׁר אֶת חֲמוֹרוֹ, הוֹשִׁיב לְצִדּוֹ אֶת הַתַּרְנְגוֹל הַמְכֻרְבָּל בְּנוֹצוֹתָיו, וְהִתְיַשֵּׁב עַל הָאֲדָמָה הַקָּרָה׃סיפור 15 • רבי עקיבא • התרנגול, הנר והחמור (כל לטובה)

זֶהוּ. עַכְשָׁו אֶפְשָׁר לִלְמֹד תּוֹרָה!

הוּא הִדְלִיק בְּעֶזְרַת אֲבָנִים אֶת הַנֵּר הַקָּטָן. הָאוֹר הַצָּהֻבְהַב רִצֵּד עַל עֲלֵי הָעֵץ, וְחִמֵּם אֶת הָאֲוִיר בְּאוֹר שֶׁל קְדֻשָּׁה. רַבִּי עֲקִיבָא פָּתַח מְגִלָּה וְשָׂקַע בְּדִבְרֵי אֱלֹקִים חַיִּים.

אַךְ אָז... פִּישששש! רוּחַ חֲזָקָה וּקְרִירָה נָשְׁבָה מִבֵּין הֶהָרִים. הַנֵּר זָז שְׁמֹאלָה וְיָמִינָה, שׁוּב נָשְׁבָה רוּחַ – וְהַנֵּר כָּבָה!

חֹשֶׁךְ מְצָרִים בַּיַּעַר. אִי אֶפְשָׁר לִקְרֹא מִלָּה אַחַת בַּסֵּפֶר!

יְלָדִים, כַּמָּה כּוֹעֲסִים כְּשֶׁבָּאֶמְצַע לִמּוּד נִכְבֵּית הַמְּנוֹרָה וְהַכֹּל נֶהֱרָס! אֲבָל רַבִּי עֲקִיבָא רַק נָשַׂם נְשִׁימָה עֲמֻקָּה, וְאָמַר לְתוֹךְ הַלַּיְלָה הַשָּׁחוֹר: "כָּל מָה שֶׁעוֹשֶׂה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא – לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה!". "אִם ה' רוֹצֶה שֶׁאִישַׁן וְלֹא אֶלְמַד, כַּנִּרְאֶה זֶה הֶכְרֵי נָכוֹן לִי".

הַתַּנָּא שָׁכַב עַל הָאֲדָמָה כְּדֵי לִישֹׁן. פִּתְאוֹם, לְפָנָיו שֶׁהִסְפִּיק לַעֲצֹם עֵינַיִם, נִשְׁמְעָה יְלָלָה חַדָּה וְנִמְשֶׁכֶת! חָתוּל-בַּר חָזָק וְאַכְזָרִי זִנֵּק מִתּוֹךְ הַשִּׂיחִים, הִתְנַפֵּל עַל הַתַּרְנְגוֹל – וְטָרַף אוֹתוֹ בְּשִׁנְיָה מֵהִירָה. הַתַּרְנְגוֹל נֶעֱלַם בַּחֲשֵׁכָה!

אָבַד הַשָּׁעוֹן. מִי יָעִיר כָּעֵת אֶת רַבִּי עֲקִיבָא בַּבֹּקֶר לִתְפִלַּת הַשַּׁחַר? מִי יִקְרָא בַּחֲשֵׁכָה כְּדֵי שֶׁלֹּא יִשְׁכַּב הָרַב מְאֻחָר בַּמִּטָּה?

אַךְ שׁוּב, אוֹתָהּ אֱמוּנָה מֻפְלָאָה הִדְהֲדָה בַּחֲשֵׁכָה: "כָּל דְּעָבִיד רַחֲמָנָא – לְטָב עָבִיד! כָּל מָה שֶׁה' רַחְמָן עוֹשֶׂה – רַק לְטוֹבָה הִיא!" .

עָבְרוּ רַק כַּמָּה דַּקּוֹת. הַשֶּׁקֶט חָזַר. וְהִנֵּה... קוֹל פְּסִיעוֹת אִטִּיּוֹת וּכְבֵדוֹת שֶׁל כַּפּוֹת רַגְלַיִם גְּדוֹלוֹת מָעֲכוּ אֶת עֲלֵי הַשַּׁלֶּכֶת... רררראאררררווווו! – שַׁאֲגַת אֵימָה הִרְעִידָה אֶת גִּזְעֵי הָעֵצִים! הָאֲדָמָה זָזָה! מֵהַיַּעַר יָצָא לְפֶתַע מֶלֶךְ הַחַיּוֹת הַמַּפְחִיד – אַרְיֵה רָעֵב וְעָצוּם. הָאַרְיֵה זִנֵּק יְשִׁירוֹת עַל הַחֲמוֹר הָאֻמְלָל, נָגַס בּוֹ, הֵטִיל אוֹתוֹ עַל אֲדָמָה, וְטָרַף אֶת רִכְבּוֹ הַיָּקָר שֶׁל הָרַב בְּבַת אַחַת. כָּךְ נֶעֱלַם כְּלִי הַתַּחְבּוּרָה הַיָּחִיד שֶׁל הָרַב.

יְלָדִים! זֶה רֶגַע קָשֶׁה שֶׁלֹּא יַאֲמִין! רַבִּי עֲקִיבָא זָקֵן, עָנִי, קוֹפֵא מִקֹּר. דָּחוּ אוֹתוֹ מֵהַבָּתִּים. הוּא נִמְצָא בְּסַכָּנַת מָוֶת מִיְּדֵי שׁוֹדְדִים אוֹ אֲרָיוֹת, אִבֵּד אֶת הָאֹר שֶׁלּוֹ, אֶת הַשָּׁעוֹן שֶׁלּוֹ וְאֶת הַחֲמוֹר שֶׁלּוֹ. מִי יָכוֹל לְשַׁמֵּחַ אָדָם בְּמַצָּב כָּזֶה?! רַק אָדָם אֶחָד יָכוֹל – מִי שֶׁיּוֹדֵעַ שֶׁ"אַבָּא שֶׁבַּשָּׁמַיִם מַחְזִיק לוֹ אֶת הַיָּד".

רַבִּי עֲקִיבָא, מִתּוֹךְ הַסַּכָּנָה וְהַחֹשֶׁךְ, לָחַשׁ עִם חִיּוּךְ זָעִיר שֶׁל תִּקְוָה וֶאֱמוּנָה: "הַכֹּל הַכֹּל מֵאֵת ה' – וְהַכֹּל לְטוֹבָה הַמֻּחְלֶטֶת!" . הוּא הִתְעַטֵּף בִּמְעִילוֹ, וְנִרְדַּם בְּשֶׁקֶט, שׁוֹמֵר עַל דְּמָמָה מוּחְלֶטֶת שֶׁל אֵין-אוֹר וְאֵין-צְלִיל.

הַסּוֹד מִתְגַּלֶּה בַּבֹּקֶר

בְּאֶמְצַע הַלַּיְלָה... שָׁבַר אֶת הַשֶּׁקֶט קוֹל עָצוּם, נָהוֹר, שֶׁהִגִּיעַ לֹא מֵהַיַּעַר – אֶלָּא שֶׁל אֲנָשִׁים הַצוֹעֲקִים. הַצְּעָקוֹת בָּאוּ מִכִּוּוּן הַכְּפָר שֶׁמִּמֶּנּוּ גֵּרְשׁוּ אֶת הָרַב בָּעֶרֶב!

רַבִּי עֲקִיבָא קָפַץ. הוּא הֵרִיחַ לְפֶתַע רֵיחַ חָרִיף שֶׁל עָשָׁן אָפֹר וְאֵשׁ בּוֹעֶרֶת, וְרָאָה עֲנָנִים אֲדֻמִּים מֵעַל גַּגּוֹת הַכְּפָר. "גְּיָסוֹת!" לָחַשׁוּ הָעֵצִים, רוֹמְאִים אוֹ שׁוֹדְדִים רְשָׁעִים וְאַכְזָרִיִּים פָּרְצוּ לְתוֹךְ הַכְּפָר בְּאִישׁוֹן לַיְלָה!

הַשּׁוֹדְדִים שָׁבְרוּ דְּלָתוֹת, צָעֲקוּ עַל הַתּוֹשָׁבִים, קָשְׁרוּ אוֹתָם בַּחֲבָלִים, וְלָקְחוּ אֶת כֶּלֶם לְשֶׁבִי קָשֶׁה וּכְאֵב נוֹרָא כְּדֵי לִמְכֹּר אוֹתָם כַּעֲבָדִים מִסְכֵּנִים. הַכְּפָר עָלָה בְּאֵשׁ וְנֶחְרַב כָּל אוֹתוֹ הַלַּיְלָה, עַד שֶׁהָרַשָּׁעִים הִסְתַּלְּקוּ מִשָּׁם עִם הַשְּׁבוּיִים לְעֵבֶר הֶהָרִים.

כְּשֶׁעָלָה עַמּוּד הַשַּׁחַר וּקְרָנֵי הַשֶּׁמֶשׁ הָרִאשׁוֹנוֹת הֵאִירוּ אֶת הַיַּעַר, נֶעֱמַד הַתַּנָּא רַבִּי עֲקִיבָא לְהִתְפַּלֵּל תְּפִלַּת שַׁחֲרִית מִתּוֹךְ הוֹדָיָה עֲצוּמָה וּדְמָעוֹת. לְפֶתַע הֵבִין אֶת הַחִידָה.

עַכְשָׁו הַכֹּל נִרְאָה כְּמוֹ פָּאזֶל שֶׁהִתְחַבֵּר שָׁלֵם!

רַבִּי עֲקִיבָא פָּנָה לְתַלְמִידָיו בַּדּוֹרוֹת הַבָּאִים וְאָמַר: "וְלֹא אָמַרְתִּי לָכֶם כִּי כָּל מָה שֶׁעוֹשֶׂה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, הַכֹּל לְטוֹבָה הִיא?

חִשְׁבוּ מָה הָיָה קוֹרֶה! אִלּוּ אַנְשֵׁי הַכְּפָר הָיוּ מַכְנִיסִים אוֹתִי לָלוּן בְּבֵיתָם – הָיוּ הַשּׁוֹדְדִים וְהָרוֹמְאִים תּוֹפְסִים אוֹתִי יַחַד עִמָּם, וְהָיִיתִי גַּם אֲנִי בַּשֶּׁבִי!

וְאִלּוּ הַנֵּר שֶׁלִּי הָיָה מַמְשִׁיךְ לִדְלֹק וְלֹא כָּבָה מֵהָרוּחַ – מֵרָחוֹק הָיוּ הַשּׁוֹדְדִים רוֹאִים מְעַט אוֹר בַּיַּעַר, הָיוּ רָצִים וְלוֹכְדִים אוֹתִי!

וְאִם הַתַּרְנְגוֹל הָיָה מְקַרְקֵר ׳קוּ-קוּ-רִיקוּ׳, אוֹ הַחֲמוֹר הָיָה נוֹעֵר ׳הִי-אָה׳ בְּקוֹל רָעַשׁ מַחֲרִישׁ אָזְנַיִם בַּלַּיְלָה – כָּל צְבָא הַשּׁוֹדְדִים הָיָה בָּא לִתְפֹּס אוֹתִי!

סיפור 15 • רבי עקיבא • התרנגול, הנר והחמור (כל לטובה)

הַדָּבָר הֵכִי טוֹב שֶׁיָּכוֹל הָיָה לִקְרוֹת לִי – זֶה שֶׁהָרוּחַ תְּכַבֶּה, שֶׁהַחֲתוּל יִטְרֹף, וְשֶׁהָאַרְיֵה יֹאכַל. כָּכָה ה׳ הִסְתִּיר אוֹתִי מֵיֶחֶד בַּחֹשֶׁךְ מֵעֵינֵי הָרוֹצְחִים!

גַּם כְּשֶׁנִּרְאֶה לָנוּ שֶׁזֶּה הַדָּבָר הֲכִי נוֹרָא בָּעוֹלָם, תָּמִיד נִזְכֹּר – הַכֹּל, רַק אֶלָּא לְטוֹבָה! ״

מקורות: תלמוד בבלי , מסכת ברכות דף ס עמוד א: ״לעולם יהא אדם רגיל לומר כל דעביד רחמנא לטב עביד. כי הא דרבי עקיבא דהוה קאזיל באורחא... לא יהבו ליה אושפיזא...״. ״כה עשו חכמינו״ – כרך א׳, עיבוד קלאסי לילדים. פירושי רש״י וספר האגדה (סימן קס״ו) העוסקים בהשגחה הפרטית שהסתירה את ר׳ עקיבא מגייסות (חיילים רומאיים או ליסטים ושודדים).

1. שאלות ידע מתוך הסיפור

סיפור 15 • רבי עקיבא • התרנגול, הנר והחמור (כל לטובה)

א. בתחילת הסיפור נאמר: "יְלָדִים, נַסּוּ לְדַמְיֵן שֶׁאַתֶּם הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ עָפָר אֲרֻכָּה מְאֹד." — מה קרה מיד לאחר מכן?

ב. מדוע התרחש הדבר המתואר במשפט: "מִדֵּי בֹּקֶר, מֻקְדָּם מְאֹד, כְּשֶׁעוֹד חָשׁוּךְ, הָיָה הַתַּרְנְגוֹל קוֹרֵא 'קוּ-קוּ-רִיקוּ' חָזָק, כְּדֵי שֶׁרַבִּי עֲקִיבָא יָקוּם בְּזְרִיזוּת..."?

ג. כיצד הגיב רבי עקיבא למצב המתואר: "הָאוֹר הַצָּהֳבָהַב רִצֵּד עַל עֲלֵי הָעֵץ, וְחִמֵּם אֶת הָאֲוִיר בְּאוֹר שֶׁל קֶדֶשׁ."?

ד. מה השתנה בין "אַךְ שׁוּב, אוֹתָהּ אֱמוּנָה מֻפְלָאָה הִדְהֲדָה בַּחֲשֵׁכָה: "כָּל דְּעָבִיד רַחֲמָנָא – לְטָב עָבִיד!" לבין "שָׁבַר אֶת הַשֶּׁקֶט קוֹל עָצוּם, נָהוֹר, שֶׁהִגִּיעַ לֹא מֵהַיַּעַר – אֶלָּא שֶׁל אֲנָשִׁים הַצּוֹעֲקִים."?

ה. כיצד הגיע הסיפור אל האירוע: "וְאִלּוּ הַנֵּר שֶׁלִּי הָיָה מַמְשִׁיךְ לִדְלֹק וְלֹא כָּבָה מֵהָרוּחַ – מֻרָּחוֹק הָיוּ הַשּׁוֹדְדִים רוֹאִים מְעַט אוֹר בַּיַּעַר, הָיוּ רָצִים..."?

2. השלימו פרטים מדויקים מן הסיפור

סיפור 15 • רבי עקיבא • התרנגול, הנר והחמור (כל לטובה)

א. יְלָדִים, נַסּוּ לְדַמְיֵן שֶׁאַתֶּם הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ עָפָר אֲרֻכָּה _____.

ב. לְרַבִּי עֲקִיבָא לֹא הָיְתָה מְכוֹנִית, לֹא מִזְוָדָה גְּדוֹלָה שֶׁעוֹלָה לַמָּטוֹס, וַאֲפִלּוּ לֹא מַחֲנֵה אֹהָלִים _____.

ג. מִדֵּי בֹּקֶר, מֻקְדָּם מְאֹד, כְּשֶׁעוֹד חָשׁוּךְ, הָיָה הַתַּרְנְגוֹל קוֹרֵא ׳קוּ-קוּ-רִיקוּ׳ חָזָק, כְּדֵי שֶׁרַבִּי עֲקִיבָא יָקוּם בְּזְרִיזוּת לְלִמּוּד הַתּוֹרָה וְלִתְפִלַּת _____.

ד. הוּא הִתְקָרֵב לַדֶּלֶת הָרִאשׁוֹנָה שֶׁמָּצָא, וְדָפַק בַּעֲדִינוּת: _____, טוּק, טוּק...

ה. הָאוֹר הַצָּהֻבְהָב רִצֵּד עַל עֲלֵי הָעֵץ, וְחִמֵּם אֶת הָאֲוִיר בְּאוֹר שֶׁל _____.

נכון או לא נכון — על פי פרטי הסיפור

משפט מן המעשה או שינוי שלו	נכון	לא נכון	תקנו או הביאו הוכחה
לְרַבִּי עֲקִיבָא לֹא הָיְתָה מְכוֹנִית, לֹא מִזְוָדָה גְּדוֹלָה שֶׁעוֹלָה לַמָּטוֹס, וַאֲפִלּוּ לֹא מַחֲנֵה אֹהָלִים נוֹחַ.	☐	☐	
בסיפור לא התרחש הדבר הבא: הוּא הִתְקָרֵב לַדֶּלֶת הָרִאשׁוֹנָה שֶׁמָּצָא, וְדָפַק בַּעֲדִינוּת: טוּק, טוּק, טוּק...	☐	☐	
אִם ה׳ רוֹצֶה שֶׁאִישַׁן וְלֹא אֶלְמַד, כַּנִּרְאֶה זֶה הַכִּי נָכוֹן לִי״.	☐	☐	
בסיפור לא התרחש הדבר הבא: הוּא נִמְצָא בְּסַכָּנַת מָוֶת מִיְּדֵי שׁוֹדְדִים אוֹ אֲרָיוֹת, אִבֵּד אֶת הָאֹר שֶׁלּוֹ, אֶת הַשָּׁעוֹן שֶׁלּוֹ וְאֶת הַחֲמוֹר שֶׁלּוֹ.	☐	☐	
הַשּׁוֹדְדִים שָׁבְרוּ דְּלָתוֹת, צָעֲקוּ עַל הַתּוֹשָׁבִים, קָשְׁרוּ אוֹתָם בַּחֲבָלִים, וְלָקְחוּ אֶת כֻּלָּם לְשֶׁבִי קָשֶׁה וּכְאֵב נוֹרָא כְּדֵי לִמְכֹּר אוֹתָם כַּעֲבָדִים מִסְכֵּנִים.	☐	☐	

3. מה היה ראשון?

סיפור 15 • רבי עקיבא • התרנגול, הנר והחמור (כל לטובה)

כתבו ליד כל אירוע מספר מ־1 עד 5 לפי סדר התרחשותו בסיפור.

□ חָתוּל-בַּר חָזָק וְאַכְזָרִי זִנֵּק מִתּוֹךְ הַשִּׂיחִים, הִתְנַפֵּל עַל הַתַּרְנְגוֹל – וְטָרַף אוֹתוֹ בְּשִׁנְיָה מֵהִירָה.

□ יְלָדִים, נַסּוּ לְדַמְיֵן שֶׁאַתֶּם הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ עָפָר אֲרֻכָּה מְאֹד.

□ גַּם כְּשֶׁנִּרְאֶה לָנוּ שֶׁזֶּה הַדָּבָר הַכִּי נוֹרָא בָּעוֹלָם, תָּמִיד נִזְכֹּר – הַכֹּל, רַק אֶלָּא לְטוֹבָה!

□ רַבִּי עֲקִיבָא שָׁמַח: "הִנֵּה, מָקוֹם שֶׁבּוֹ אוּכַל לָנוּחַ הַלַּיְלָה בְּחֹם וּבְבִטָּחוֹן!".

□ הַצְּעָקוֹת בָּאוּ מִכִּוּוּן הַכְּפָר שֶׁמִּמֶּנּוּ גֵּרְשׁוּ אֶת הָרַב בָּעֶרֶב!

לפני ואחרי

מה קרה לפני: "חָתוּל-בַּר חָזָק וְאַכְזָרִי זִנֵּק מִתּוֹךְ הַשִּׂיחִים, הִתְנַפֵּל עַל הַתַּרְנְגוֹל – וְטָרַף אוֹתוֹ בְּשִׁנְיָה מֵהִירָה."?

מה קרה אחרי: "הַצְּעָקוֹת בָּאוּ מִכִּוּוּן הַכְּפָר שֶׁמִּמֶּנּוּ גֵּרְשׁוּ אֶת הָרַב בָּעֶרֶב!"?

סיבה ותוצאה מתוך המעשה

האירוע הנתון	מה גרם לו?	מה הייתה תוצאתו?
הוּא הִתְקָרֵב לַדֶּלֶת הָרִאשׁוֹנָה שֶׁמָּצָא, וְדָפַק בַּעֲדִינוּת: טוּק, טוּק, טוּק...		
הוּא נִמְצָא בְּסַכָּנַת מָוֶת מִיְּדֵי שׁוֹדְדִים אוֹ אֲרָיוֹת, אִבֵּד אֶת הָאֹר שֶׁלּוֹ, אֶת הַשָּׁעוֹן שֶׁלּוֹ וְאֶת הַחֲמוֹר שֶׁלּוֹ.		

4. הבנה והעמקה

המסר העולה מן הסיפור: המידה הטובה והדרך לעבודת השם העולות מן המעשה

א. מה מלמד המעשה "התרנגול, הנר והחמור (כל לטובה)" על רבי עקיבא? הביאו שתי ראיות מדויקות מן הסיפור.

ב. הסבירו במילים שלכם את המשפט: "אִם ה' רוֹצֶה שֶׁאישַׁן וְלֹא אֶלְמַד, כַּנִּרְאֶה זֶה הַכִּי נָכוֹן לִי".

ג. אילו רבי עקיבא לא היה פועל כפי שמתואר ב־"שָׁבַר אֶת הַשֶּׁקֶט קוֹל עָצוּם, נָהוֹר, שֶׁהִגִּיעַ לֹא מֵהַיַּעַר – אֶלָּא שֶׁל אֲנָשִׁים הַצּוֹעֲקִים." — כיצד היה הסיפור עשוי להסתיים?

ד. כיצד האירוע "וְאִלּוּ הַנֵּר שֶׁלִּי הָיָה מַמְשִׁיךְ לִדְלֹק וְלֹא כָּבָה מֵהָרוּחַ – מֵרָחוֹק הָיוּ הַשּׁוֹדְדִים רוֹאִים מְעַט אוֹר..." מחזק את המסר של הסיפור?

5. קומיקס — אירועים ממשיים מן הסיפור

סיפור 15 • רבי עקיבא • התרנגול, הנר והחמור (כל לטובה)

ציירו כל אירוע והוסיפו מתחתיו משפט מתאים.

1. יְלָדִים, נַסּוּ לְדַמְיֵן שֶׁאַתֶּם הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ עָפָר אֲרֻכָּה...

2. כְּדֵי שֶׁבַּאֲשֶׁר יוֹרֵד הַלַּיְלָה הַחֶשֵּׁכָה, רַבִּי עֲקִיבָא לֹא...

3. רַבִּי עֲקִיבָא פָּתַח מְגִלָּה וְשָׂקַע בְּדִבְרֵי אֱלֹקִים חַיִּים.

4. הָאַרְיֵה זִנֵּק יְשִׁירוֹת עַל הַחֲמוֹר הָאֻמְלָל, נָגַס בּוֹ, הֵטִיל...

סיפור 15 • רבי עקיבא • התרנגול, הנר והחמור (כל לטובה)

5. גְּיָסוֹת!" לָחֲשׁוּ הָעֵצִים, רוֹמָאִים אוֹ שׁוֹדְדִים רְשָׁעִים...

6. גַּם כְּשֶׁנִּרְאֶה לָנוּ שֶׁזֶּה הַדָּבָר הַכִּי נוֹרָא בָּעוֹלָם,...

6. כתיבה ויצירה בעקבות הסיפור

סיפור 15 • רבי עקיבא • התרנגול, הנר והחמור (כל לטובה)

☐ **יומן:** כתבו מנקודת מבטו של מי שראה את האירוע "הָאוֹר הַצְּהַבְהַב רַצַּד עַל עֲלֵי הָעֵץ, וְחִמֵּם אֶת הָאֲוִיר בְּאוֹר שֶׁל קְדֻשָּׁה."

☐ **מכתב:** כתבו לרבי עקיבא בעקבות "הוּא נִמְצָא בְּסַכָּנַת מָוֶת מִיְּדֵי שׁוֹדְדִים אוֹ אֲרָיוֹת, אִבֵּד אֶת הָאֹר שֶׁלּוֹ, אֶת הַשָּׁעוֹן שֶׁלּוֹ וְאֶת הַחֲמוֹר..."

☐ **דו־שיח:** חברו שיחה שהייתה יכולה להתרחש רגע לפני "הַשּׁוֹדְדִים שָׁבְרוּ דְּלָתוֹת, צָעֲקוּ עַל הַתּוֹשָׁבִים, קָשְׁרוּ אוֹתָם בַּחֲבָלִים, וְלָקְחוּ אֶת כֻּלָּם לְשֶׁבִי קָשֶׁה..."

☐ **דיווח:** כתבו ידיעה קצרה שכותרתה "התרנגול, הנר והחמור (כל לטובה)".

המחזה

רגע מן הסיפור	הדמויות	מה יאמרו או יעשו?
הוּא הִתְקָרֵב לַדֶּלֶת הָרִאשׁוֹנָה שֶׁמָּצָא, וְדָפַק בַּעֲדִינוּת: טוּק, טוּק, טוּק...		
שָׁבַר אֶת הַשֶּׁקֶט קוֹל עָצוּם, נָהוֹר, שֶׁהִגִּיעַ לֹא מֵהַיַּעַר – אֶלָּא שֶׁל אֲנָשִׁים...		

7. חיבור לחיים מתוך המעשה

א. מה אפשר ללמוד מן הדרך שבה רבי עקיבא פעל באירוע "אַף שׁוּב, אוֹתָהּ אֱמוּנָה מֻפְלָאָה הִדְהֲדָה בַּחֲשֵׁכָה: "כֹּל דְּעָבִיד רַחֲמָנָא – לְטָב עָבִיד!"?

ב. תארו מצב מחיי הכיתה שבו אפשר ליישם את המסר של "התרנגול, הנר והחמור (כל לטובה)".

ג. איזו פעולה מעשית תעשו השבוע בעקבות הסיפור?

מרבי עקיבא ומן המעשה "התרנגול, הנר והחמור (כל לטובה)" למדתי

ש_____.

מחוון למורה — 100 נקודות

ידיעת פרטי הסיפור	סדר וסיבה־תוצאה	ראיות מן הטקסט	הבנת המסר	יצירתיות ויישום
25	20	20	20	15